

İslam dünyası modernleşme tecrübesi ile birlikte kendi ilim geleneğinden büyük kopuşlar yaşadı. Bu durum hayatın her alanında Müslümanca düşünme, yaşama ve çağın meselelerine teka-bül etme konusunda ciddi eksikliklere sebep oldu. Bu eksiklikleri giderebilmek için, sahih ilmi çalışmalara her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. İLEM, İslam medeniyetinin köklerinden hareketle günümüz ilmi anlayışını yeniden yorumlamak ve sahih bir hayat nizamı için gerekli bilgi birikimini ve tecrübe paylaşımını oluşturmak gayesiyle 2002 yılında kuruldu. Bu amaç doğrultusunda 15 yıldır çeşitli çalışmalar yürütmekte ve eğitim programları düzenlemektedir. İLEM bünyesindeki çalışmalar, çağın ruhunu ve kendi medeniyetimizin esaslarını kavrayacak dirayet, feraset ve siyaset sahibi ilim adamlarının yetişmesi için çok yönlü ve mukayeseli bir yaklaşımla yapılandırılmıştır. Bir diğer deyişle İLEM, yitik hikmetin peşinde olanlar için ilmi bir muhit olma çabasıdadır. ►

İLEM İHTİSAS

Bu dönem, Güz ve Bahar dönemlerinde her yıl açtığımız eğitim programlarının 10. dönemini icra edeceğiz. Geçen beş yılda açtığımız 165 programda onlarca hocamız yürüttükleri dersler, okuma grupları ve atölyeler ile bini aşkın genç ilim yolcusuna yön verdiler. Atölyelerimizin ürünleri, telif eserler olarak yayımlandı. Hepsinden güzeli, akademinin soğuk atmosferini dağıtarak, hayırda ortaklaşp, Hak rızasını gözeterek bir bilimsel düşüncenin imkânını arayanların muhiti oldu İLEM İhtisas. Bu dönem de, İLEM İhtisas bünyesinde seçkin hocalarımız, özgün programlar ile lisansüstü eğitim alan genç ilim yolcuları için ufuk açıcı, birikim oluşturuvcu ve ürüne dönük bir dönem sunacaklar. Farklı akademik alanlardan ancak belirli odaklarda kümelenen lisansüstü öğrencileri bir araya getiren çalışma gruplarımız, katılımcıları ile etkileşim ve paylaşım içerisinde, birlikte üretmenin heyecanını yaşayacaklar.

Güz dönemi itibarıyla Edebiyat, Eğitim, Felsefe, İktisat, İslam İlimleri, Siyaset, Tarih ve Toplum çalışma gruplarımız; dersler, okuma grupları, sunumlar, dizi seminerler ve atölyeler ile zengin bir akademik dönem planladı.

Kitapçık içinde ayrıntılarını göreceğiniz programlarımızdan, lisansüstü çalışma yaptığınız alanda bir çalışma grubunun derslerine girerek, alanınızda derinleşebilirsiniz; okuma gruplarına katılarak, özgün yaklaşımları keşfedebilirsiniz. Disipliner sınırlardan bağımsız açılan atölyelere yetkinliklerinize göre katılım sağlayabilir, akademik üretimlerin bir paydaşı olabilirsiniz. Dönem içerisinde çalışma gruplarının ilan edeceği sunum ve dizi seminerleri takip etmeniz, ihtisas alanınızda güncel tartışmaları yakalamanızı sağlayacaktır.

Değerli hocalarımızın gayretleri ve ilim gönüllülerinin emekleriyle vücut bulan 2016 Güz Programımızın, genç ilim insanları için bereketli olmasını niyaz ediyoruz. ▶

İLEM ihtisäs
lisänsüstü öğrencilerine yönelik
bir progrāmdır.

Edebiyat Çalışma Grubu	Betül Sinan Nizam	Ders	Klasik Türk Şiirinde Sosyal Hayat	Salı 17.30
Eğitim Çalışma Grubu	Akif Pamuk	Okuma Grubu	Eleştirel Pedagoji Okumaları	Salı 18.00
	Yusuf Alpaydın	Atölye	İslam Düşünce Geleneğinde Eğitim	Cumartesi 18.00
Felsefe Çalışma Grubu	Burak Şaman	Ders	İbn Sina ve Descartes: Karşılaştırmalı Psikoloji	Çarşamba 18.00
	İhsan Fazlıoğlu	Ders	Karşılaştırmalı Felsefe – Bilim Tarihi	Cuma 18.00
	M. Zahit Tiryaki	Ders	İbn Sina Psikolojisi III	Perşembe 18.00
İktisat Çalışma Grubu	Kadir Yıldırım	Ders	Karşılaştırmalı İktisadi Doktrinler I	Salı 18.00
	İsa Yılmaz	Okuma Grubu	İslami Politik Ekonomi	Cumartesi 18.00
	Taha Eğri	Okuma Grubu	İslam İktisadi Okumaları I	Cumartesi 16.00
İslam İlimleri Çalışma Grubu	Hayrettin Nebi Güdekli	Ders	Klasik Kelâm Okumaları: Basra Mu'tezilesi'nde Bilgi ve Yöntem	Perşembe 18.00
	Ercan Alkan	Okuma Grubu	Vahdet-i Vücüd Öğretisine Giriş: Temel Metinler	Pazartesi 18.00
	Hamdi Çilingir	Okuma Grubu	Muhtasar-ı Kudûri Okumaları	Salı 18.00
	Rahile Kızılkaya Yılmaz	Atölye	Hadis Araştırmalarında Yeni Eğilimler: İmâm Mâlik ve Muvatta' Atölyesi	Cuma 18.00
Siyaset Çalışma Grubu	İlker Kömbe	Ders	İslam Siyaset Düşüncesinde Adalet Dairesi Kavramı	Perşembe 18.00
	Abdurrahman Babacan	Okuma Grubu	Avrupa-Merkezcilik Okumaları	Cumartesi 14.00
	Süleyman Güder	Okuma Grubu	Erken Dönem İslamcılık Düşüncesi	Çarşamba 18.00
Tarih Çalışma Grubu	Ali Satan	Okuma Grubu	Türkiye Tarih Yazıcılığında İstiklal Harbi	Çarşamba 18.00
	Ertuğrul Ökten	Okuma Grubu	Babürlü Tarihi Okumaları	Pazartesi 17.00
	Abdülkadir Macit	Atölye	Muhammed Hamidullah Tarihçiliği Atölyesi	Pazartesi 18.00
	Ertuğrul Ökten	Atölye	Yazmalarla 13-15. Yüzyıllar Anadolu Entelektüel Tarihi: Sivas, Tokat, Konya	Cuma 19.00
Toplum Çalışma Grubu	Lütfi Sunar	Okuma Grubu	Klasik Toplum Teorisi: Mukaddime Okumaları I	Pazartesi 18.00
	Mustafa Tekin	Atölye	İslam Düşüncesinde Bir Sosyal (B)ilim Kavramı Olarak Adalet	Salı 18.00

► **Betül Sinan Nizam**
Klasik Türk Şiirinde Sosyal Hayat

Edebiyat

Betül Sinan Nizam

Klasik Türk Şiirinde Sosyal Hayat

Salı, 17.30 / 18 Ekim – 22 Kasım 2016 (6 Hafta)

Okuma
Yoğun

Devam
Zorunlu

▼
DERS

Bu derse katılacak araştırmacıların temel mazmun bilgisine sahip olması beklenmektedir. Bu derste, Klasik Türk edebiyatının kaynaklarından biri olan sosyal yaşamın, yine Klasik Türk edebiyatındaki yansımaları üzerinde durulacaktır. Başka bir deyişle klasik dönem Osmanlı toplumunun gündelik hayatına Klasik Türk şiirinin penceresinden bakılacaktır. Bunun için öncelikle günlük hayatın birer parçası olan tabâbet, giyim-kuşam, eğence anlayışı vs. gibi konuların Osmanlı toplumundaki durumu hakkında kısa bilgiler verilecek daha sonra seçilen beyit ve gazeller aracılığıyla bunların şiirde yer bulma şekillerine bakılacaktır. Böylece bir taraftan Klasik Türk edebiyatı metinleri detaylı bir şekilde şerh edilerek daha anlaşılır hâle getirilirken diğer yandan bu edebiyatın sosyal hayattan kopuk olmadığı gözlemlenecektir. Ders sonunda Klasik Türk edebiyatı metinlerini çözümlerken temel edebiyat ve mazmun bilgisinin yanı sıra çok çeşitli alanlarda donanım ve literatür bilgisine sahip olma gerekliliğinin altı çizilmiş olacaktır.

Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izleme web sitemizde paylaşılmıştır.

Betül Sinan Nizam, 2002 yılında Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Aynı üniversiteden 2004 yılında "Bâli Çelebi ve Divanı (2b-35a): İnceleme-Metin" başlıklı teziyle master, 2010'da "Kemâl Ahmed Dede'nin Tercüme-i Menâkıb-ı Mevlânâ Adlı Mesnevisi (Menâkıb-ı'Ârifin Silsilesinin Manzum Halkası)" adlı teziyle doktora derecesi aldı. 2012-2015 yılları arasında FSMV'de öğretim üyesi olarak çalıştı. 2015-2016'da İstanbul Şehir Üniversitesi'nde Osmanlı Türkçesi dersleri veren Nizam'ın tercüme faaliyetleri, literatür çalışmaları, menâkıbnameler, alegori ve çeşitli mesneviler ile ilgili ulusal ve uluslararası kitap ve makale yayınları bulunmaktadır.

- ▶ **Akif Pamuk**
Eleştirel Pedagoji Okumaları
- ▶ **Yusuf Alpaydın**
İslam Düşünce Geleneğinde Eğitim

Eğitim

Akif Pamuk

Eleştirel Pedagoji Okumaları

Salı, 18:00 / 18 Ekim – 22 Kasım 2016 (6 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Devam
Zorunlu

OKUMA GRUBU

Ivan Illich, *Gölge İş* kitabında “Bir tarihçi olarak tamamen yeni olma iddiası taşıyan her şeye şüpheyle yaklaşırım. Bir fikrin öncüllerini tespit edemezsem, derhal bunun aptalca bir fikir olduğundan şüphe ederim. Eğer geçmişte yaşamış insanlardan tanışık olduğum ve hayalimde beni şaşırtan şey hakkında tartışabileceğim birisini bulamazsam kendimi son derece yalnız ve bugünkü kısıtlı ufkuma mahkûm kalmış hissederim” der. Illich’ten ilham alarak Eleştirel Pedagoji Okumalarıyla geleneksel eğitimden modern eğitime geçişte nelerin değiştiği, eğitime yüklenen anlamın neliği, seküler teolojinin ortaya çıkışı ve modern eğitimin toplum mühendisliğine dönüşme süreçleri tartışmaya açılacaktır. Diğer taraftan modern eğitimin pozitivizmle, kapitalizmle kurduğu ilişki ve bu ilişkinin ortaya çıkardığı sorunlar Ivan Illich, Paulo Freire’nin ürettiği kavramlar üzerinden tartışmaya açılacak, “başka bir eğitim mümkün mü” sorusuna odaklanılacaktır. Bu program aracılığıyla, eğitimin eğitimden daha fazlası olduğundan hareketle pedagojiye dair üretilen bilgilerin farklı söylemlerin ürünü olduğu önermesi çerçevesinde katılımcıların eğitime dair farklı bakış açılarını görmelerini ve kendi bakış açılarını inşa etmeleri temel hedeflerdendir.

Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izleme web sitemizde paylaşılmıştır.

Akif Pamuk, 1983 yılında Kütahya’da doğdu. İlk ve Ortaöğrenimini Kütahya’da tamamladı. 2005 yılında Marmara Üniversitesi Tarih Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. 2007 yılında “Vatandaş Yetiştirme Aracı Olarak Tarih Öğretimi: Trabzon-Tunceli Örneği” başlıklı teziyle aynı üniversitede uzman ünvanını aldı. 2013 yılında “Bireysel ve Kolektif Kimliklerin İnşasında Tarih Algısının Rolü” başlıklı teziyle doktor oldu. Halen Marmara Üniversitesi’nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Tarih yazımı, tarih öğretimi, eleştirel pedagoji, kimlik, vatandaşlık ve postmodernizm konularıyla ilgili çeşitli makaleleri, kitap bölümleri ve Kimlik ve Tarih: Kimliğin İnşasında Tarihin Kullanımı, Savaşın ve Göçün Çocukları: Geçmişin Sesinden Arnavutköy isimli kitapları bulunmaktadır.

Yusuf Alpaydın

İslam Düşünce Geleneğinde Eğitim

Cumartesi, 18.00 / 22 Ekim –24 Aralık 2016 (10 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Yazım
Gerekir

Araştırma
Gerekir

İleri
Arapça

Temel
Osmanlıca

İleri
İngilizce

Devam
Zorunlu

Bu atölyede İslam Düşüncesinin farklı geleneklerinde (Felsefe, Kalam ve Tasavvuf) doğrudan eğitimle ilgili veya günümüz eğitim uygulamalarında farklı bakış açıları geliştirmeye yardımcı olabilecek özgün kavramlar ve kuramların açığa çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda öncelikle özgün insan tasavvurları, insanın sahip olduğu yetiler, insanın eğitilebilir yönleri, insanın gelişim eksenleri ile fitrat, mizaç, irade, kemal gibi klasik kavramlar eğitimle ilgili boyutları çerçevesinde incelenecektir. Atölye katılımcıları seçtikleri konularla ilgili bireysel araştırmalar yaparak okuma önerileri ve bir tartışma metni hazırlayarak katılımcılara gönderecekler ve her oturumda bir tartışma yürütülecektir. Daha sonra katılımcılar kendi konularıyla ilgili bir makale hazırlayacaktır. Ortaya çıkan metinlerden bir edisyon kitap hazırlanacaktır. Atölyede ayrıca bu konularda daha önce çalışmalar yapmış olan misafir araştırmacıların sunumları da yer alacaktır. Bu atölyenin içinde yaşadığımız toplumun tarihi-kültürel kodlarına uygun eğitim modellerinin geliştirilmesinde kullanılabilecek kuramsal bir alt yapının oluşturulmasına mütevazı bir katkı sunması ve bu alandaki araştırmaları tetiklemesi beklenmektedir.

ATÖLYE

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

Yusuf Alpaydın, lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümünde, yüksek lisans çalışmasını aynı üniversitede yetişkin eğitimi programında tamamladı. Doktora çalışmasını 2013 yılında İstanbul Üniversitesi Çalışma Ekonomisi Bölümünde Türkiye'de yükseköğretim sistemi ve emek piyasası arasındaki ilişkileri konu alan teziyle tamamladı. Eğitim politikaları, eğitim-istihdam ilişkileri, aile eğitimi ve yetişkin eğitimi konularında araştırma ve yayınları devam etmektedir. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

► **Burak Şaman**

İbn Sina ve Descartes:
Karşılaştırmalı Psikoloji

► **İhsan Fazlıoğlu**

Karşılaştırmalı Felsefe - Bilim Tarihi

► **M. Zahit Tiryaki**

İbn Sina Psikolojisi III

Felsefe

Burak Şaman

İbn Sina ve Descartes: Karşılaştırmalı Psikoloji

Çarşamba, 18.00 / 19 Ekim – 7 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Yazım
Gerekir

İleri
Arapça

İleri
İngilizce

Devam
Zorunlu

Bu derste İbn Sina ve Descartes psikolojileri incelenerek, Aristotelesçi *psykhê* (ruh/nefs) kavrayışının Ortaçağ'da İbn Sina ile nasıl bir dönüşüm geçirdiği tartışılacak ve İbn Sinacı nefis kavrayışının modern felsefenin başlatıcısı kabul edilen Kartezyen felsefe ile karşılaştırmalı bir okumasına çalışılacaktır. Derste nefis/ruh kavramının tarihsel dönüşümünün yanında her iki filozofun bilgi teorileri ortaya konulacaktır. Hissetme ve idrak melekelerinin detaylı incelemesi, nefis melekelerinin filozofların epistemolojileri içindeki yeri, ben bilinci ve nefis, ben görüşüne dair düşünce deneyleri, ruh-beden ayrımı, nefis kavrayışlarının bilginin kesinliği ile ilişkisi, hüküm ve idrak seviyeleri gibi başlıklar program boyunca tartışılarak tahlil edilecektir. Meseleleri ele alırken takip edeceğimiz yöntem birincil kaynakların titizlikle okunması olacaktır. Yapacağımız yakın okumalar, üzerinde duracağımız kavramların Antik Yunan felsefesinden modern döneme kadarki izlerini sürmemize imkân sağlayacaktır. Programın sonunda katılımcılardan ders içeriğinde ilgilendikleri bir mesele üzerine makale yazmaları beklenmekte, böylece dersin çıktısı olarak somut bir kazanım sağlanmaları hedeflenmektedir.

Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izlençe web sitemizde paylaşılmıştır.

Burak Şaman, Galatasaray Üniversitesi'nde tamamladığı lisans (2008) eğitiminin ardından aynı üniversitede "İbn Arabî'de Hikmet Kavramı" başlıklı teziyle yüksek lisans (2010); "Ruh ve Beden Ayrımı Açısından İbn Sina ve Descartes'ta Bilginin Kesinliği" başlıklı teziyle (2015) doktora derecesi almaya hak kazandı. 2010-2013 yılları arasında Çankırı Karatekin Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde Araştırma Görevlisi olarak çalıştı. Ardından Galatasaray Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde TÜBİTAK ve CNRS (Fransa) tarafından desteklenen "Aristoteles ve İbn Sina'nın Ruh Kavrayışlarının Karşılaştırmalı ve Eleştirel Değerlendirilmesi" konulu araştırma projesinde bursiyer-araştırmacı olarak görev aldı. Alanında Fransızcadan kitap çevirileri yaptı. Yunan felsefesi ile İslam felsefesi ve Batı felsefe tarihi arasındaki bağlantıları araştırmalarının odağına alan Burak Şaman, hâlen İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

▼
DERS

İhsan Fazlıoğlu

Karşılaştırmalı Felsefe – Bilim Tarihi

Cuma, 18.00/ 21 Ekim– 9 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Devam
Zorunlu

▼
DERS

Tarihî süreçte insanoğlunun varlık - bilgi - değer ekseninde, Tanrı - Evren - İnsan ve üçü arasındaki ilişkileri ele alış ilkeleri ve yöntemleri incelenecektir. Bu çerçevede dizgeli bilginin, felsefe-bilimin varlığa gelebilmesi için gerekli iç ve dış şartlar; tarihi bağlam ile nazarı lisanın ilişkileri; siyasi, iktisadi ve ictimai yapı ile bilginin moral zemini gibi pek çok nazarı konu ele alınacaktır. Bu nazarı ele alışta, Mezopotamya'dan başlayarak Yunan üzerinden devam eden ve İslam ile süren, Batı Avrupa'da yeni bir renk kazanan kadim Batı medeniyet-kültür havzaları ile Eski İnan, Hint ve Çin Doğu medeniyet-kültür havzaları arasındaki karşılıklı ilişkiler, bilginin dolaşımı ve etkileşimi açısından tartışılacaktır. Nazarı çerçeve, bilim dallarının teknik tarihi dikkate alınarak örneklendirilecektir. Böylece takipçiler felsefe-bilim tarihinin farklı medeniyet-kültür havzalarındaki oluşum, gelişim ve etkileşimini, bilim dalları örneğinde, karşılaştırmalı ve bütüncül bir bakış içinde tespit etmek imkânına sahip olacaktır.

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

İhsan Fazlıoğlu, 1966 yılında Ankara'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi (1989). Ürdün Üniversitesi'nde (Amman) ve Arap Bilim Tarihi Enstitüsü'nde (Halep) bilim ve matematik tarihi üzerinde araştırmalar yaptı (1990-1992). Yüksek lisans çalışmasını İ.Ü. Bilim Tarihi Bölümü'nde (1993); doktorasını, İ.Ü. Felsefe Bölümü'nde tamamladı (1998). Oklahoma Üniversitesi'nde (ABD) sahasıyla ilgili araştırmalar yaptı (2001-2002). 2005 yılında doçent oldu. McGill Üniversitesi, İslam Araştırmalar Enstitüsü'nde misafir öğretim üyesi olarak bulundu, proje danışmanlığı yaptı ve kıdemli araştırmacı olarak çalıştı (2008-2011). Halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesidir.

Zahit Tiryaki

İbn Sinâ Psikolojisi III

Perşembe, 18.00 / 20 Ekim – 8 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

İleri
Arapça

Devam
Zorunlu

Klasik nefis teorisi ya da psikoloji, felsefi düşüncenin bilgi, varlık, ahlak ve siyaset gibi diğer disiplinlerinin her biriyle ilişkili en merkezi disiplindir. Bu durumda söz konusu teorinin öncelikle diğer disiplinlerin konusunu teşkil eden var olan, bilen ve eyleyen insana ilişkin temel bir kavrayış geliştirmesi etkili olmuştur. Bu tutumun sisteminde belirgin olduğu en önemli filozoflardan birisi de *Kıtabü'n-Nefs* isimli eserinde kendi zamanındaki en yetkin nefis teorisini incelemiş olan İbn Sina'dır. Bu seminerde İbn Sina'nın çerçevesini çizdiği nefis teorisinin belli başlı konuları incelenecektir. Her hafta merkezi bir konunun inceleneceği bu seminer neticesinde katılımcılar İbn Sina'da en yetkin ifadesini bulmuş olan klasik psikolojinin yapısına, kavramsal çerçevesine ve problemlerine yönelik kapsamlı bir perspektif edinmiş olacaklardır.

Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izlenç web sitemizde paylaşılmıştır.

▼
DERS

M. Zahit Tiryaki, 2005'te Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2007'de "*Mehmed Emin Üsküdarî'nin Şerhu Tehzibi'l-Mantık İsimli Eserinin Tahliili*" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2015 yılında "*İbn Sinâ Felsefesinde Mütehayyile/Müfekkire ve Vehim*" başlıklı doktora tezini tamamladı. Halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır. İbn Sina felsefesi ile İbn Sina sonrası İslam düşüncesinin varlık, bilgi ve ahlak öğretileri temel ilgi alanlarını oluşturmaktadır.

- **Kadir Yıldırım**
Karşılaştırmalı İktisadi Doktrinler I
- **İsa Yılmaz**
İslami Politik Ekonomi
- **Taha Eğri**
İslam İktisadı Okumaları I

İktisat

Kadir Yıldırım

Karşılaştırmalı İktisadi Doktrinler I

Salı. 18.00 / 18 Ekim – 6 Aralık (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

İleri
İngilizce

Devam
Zorunlu

İktisadi düşünce ve bu düşünceyi temsil eden doktrinler ile düşünürleri tarihsel bir perspektiften değerlendirmeyi hedefleyen bu ders, antik çağdan günümüze insanlığın ekonomiye ilişkin geliştirdiği yaklaşımları karşılaştırmalı bir biçimde ele almayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda ilk olarak modern dönemler öncesi ve sonrası şeklinde temel bir ayırım yaparak, antik çağlardan modern döneme kadar olan sürede çeşitli kültürler ve dinler ile bunların temsilcileri açısından iktisadi olaylar ve değerlere ilişkin yaklaşımlar incelenecektir. Modern dönemle birlikte ticari ve ekonomik ilişkiler güçlenirken, bir bilim alanı olarak iktisat da önem kazanmaya başlamıştır. Bu doğrultuda iktisada ilişkin düşünceler bireysel yaklaşımlar olmaktan öteye geçip çeşitli doktrinler bağlamında ortaya konmaya başlamıştır. Bu doğrultuda kimi zaman birbirini destekleyecek ve yeni açılımlara imkân sağlayacak şekilde, kimi zaman da birbirlerini eleştirip antitez olacak şekilde yeni doktrinler ve temsilcileri düşünce hayatında öne çıkmıştır. Ders boyunca tüm bu doktrinler ve temsilcileri gerek kronolojik, gerekse tematik açıdan karşılaştırmalı olarak değerlendirilecektir. Bu değerlendirmeler farklı doktrin ve düşüncelerin ortaya çıktığı ve önem kazandığı dönemlerdeki ekonomik ve sosyal gelişmelerle, yani iktisat tarihi ve felsefi açıdan ortaya çıkan gelişmelerle bir arada incelenerek, katılımcıların bütüncül bir bakış ve araştırma yetisi kazanabilmelerine çalışılacaktır. Hedeflenen bu kazanımlara ulaşılabilmesi için ders boyunca belirlenecek Türkçe ve İngilizce okumaların özenle yapılması gerekmektedir. Gerek dersin anlatımı, gerekse ders boyunca yapılacak okuma ve tartışmalardan elde edilecek birikim, ders sonunda yazılı bir metin haline getirilerek ilgililerin eleştirisine sunulacaktır.

Bu program İLKE Derneği İslam İktisadi Araştırmaları Merkezi (İKAM) işbirliği ile yürütülmektedir. Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izlenze web sitemizde paylaşılmıştır.

Kadir Yıldırım, 2011'de İstanbul Üniversitesi İktisat Tarihi Anabilim Dalında emek tarihi üzerine doktoraasını tamamlamıştır ve aynı kürsüde doçent olarak öğretim üyeliğine devam etmektedir. İktisat tarihi, çalışma ilişkileri tarihi, iktisadi düşünce tarihi gibi alanlarda lisans ve lisansüstü seviyede dersler vermektedir. Osmanlı'da İşçiler (İletişim yayınevi, 2013) isimli bir kitabı bulunan Yıldırım'ın iktisadi düşünce tarihi, emek tarihi, Osmanlı ve Cumhuriyet tarihi üzerine yayınlanmış makale ve çalışmaları bulunmaktadır.

▼
DERS

İsa Yılmaz

İslami Politik Ekonomi

Cumartesi. 18.00 / 22 Ekim – 24 Aralık 2016 (10 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

İleri
İngilizce

Devam
Zorunlu

OKUMA GRUBU

Bu okuma programının temel amacı İslam ekonomisi ve politliğini ana akım yaklaşımların ötesinde politik ekonomi nazarında interdisipliner bir metot ile yeniden ele almak ve İslam iktisadının teorilemesinde tarihsel, sosyal, kültürel ve siyasi unsurları tartışarak yeni bir teorik çerçeveye sunmaktır. Bu amacı gerçekleştirmek üzere İslam iktisadı düşüncesini farklı disiplinlere dair metinlerden okumalar yaparak edinilecek bilgiler ışığında değerlendirmeye tabi tutmak hedeflenmiştir. Okuma programının ilk etabı 10 haftadan oluşmakta ve 10 kişiyi geçmeyecek sayıda katılımcı belirlenecektir. Dönemin sonunda aynı konular daha detaylı biçimde ikinci bir 10 haftalık okuma programı ile farklı metinler üzerinden derinlemesine tartışılacaktır.

Bu program İLKE Derneği İslam İktisadı Araştırmaları Merkezi (İKAM) işbirliği ile yürütülmektedir. Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izlenimler web sitemizde paylaşılmıştır.

İsa Yılmaz, lisans eğitimini İstanbul Bilgi Üniversitesi İşletme-Ekonomi bölümünde tamamladı. Aynı zamanda University of London International Program kapsamında 'Economics and Management' bölümünde ikinci lisansını bitirdi. Yüksek lisansını University of Durham'da Islamic Economics and Finance alanında "Constituting Islamic Social Welfare Function: An Exploration in Islamic Moral Economy Approach (İslami Sosyal Refah Fonksiyonu: İslam Ahlak Ekonomisi Açısından Bir Değerlendirme)" başlıklı tezi ile tamamladı. Halen University of Durham'da Islamic Economics and Finance alanında doktora eğitiminin son yılına devam etmektedir. Doktora çalışmasında İslami ekonomik gelişme teorisi, İslami ahlak ekonomisi, finansallaşma ve Mekâsîdü'ş-şerî'a konularına yer vermektedir.

Taha Eğri

İslam İktisadi Okumaları I

Cumartesi, 16.00 / 22 Ekim-24 Aralık 2016 (10 Hafta)

Okuma
Yoğun

Devam
Zorunlu

OKUMA GRUBU

İktisat; iktisadi ajanların davranışlarını üretim, tüketim ve dağıtım faaliyetleri ve bu faaliyetler sonucu ortaya çıkan ilişkiler çerçevesinde inceler. Allah'ın, insanlığa ihtiyaçlarını gidermeleri için emanet ettiği kaynakların işleniş, üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerinin, içinde bulunulan toplumun yapısına ve dünya görüşüne göre değiştiği yadsınmaz bir gerçektir. Yani her âlem tasavvurunun/dünya görüşünün kendine göre bir iktisat anlayışı/paradigması ve dolayısıyla kendine has bir ekonomik sistemi olabilir. Derinlemesine incelendiği zaman İslam'ın dünya görüşü, değerler sistemi, aksiyom ve kurumlar bakımından iktisadi anlamda zengin bir potansiyele sahip olduğu rahatlıkla fark edilecektir. Fakat uygulanan bir ekonomik sistem oluşturabilme serüveninde sistemin işleyiş prensipleri ve metodolojinin sistematik olarak oluşturulması gerekmektedir. İşte tam bu noktada iş İslam'ı ekonomik hayata "hâkim kılarak" dünyanın uzun zamandır ihtiyaç duyduğu adil sistemi tesis etmek isteyen İslam iktisatçılarına düşmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda bu derste İslam iktisadının tanımı, ortaya çıkış süreci, Kur'an ve Sünnet'teki temelleri, temel hedefleri, mevcut ekonomik problemlere sunduğu çözüm önerileri, kalkınma anlayışı ve metodolojisi üzerinde genel bir bakış ile durulacaktır. Bunlar yapılrken Yüce Allah (cc)'in iktisadi ve ilgili alanlardaki emir ve yasakları, Peygamber Efendimiz (sav)'in iktisadi uygulamaları, Asr-ı Saadet'teki iktisadi yapı, Müslüman âlimlerin iktisadi düşünceleri ve İslam iktisadına neden ihtiyaç duyulduğu gibi konulara da atf yapılacaktır. Ana akım iktisat ve heterodoks iktisadi yaklaşımlardan bağılı bulunduğu dünya görüşü/âlem tasavvuru özelinde ciddi anlamda ayrılan İslam iktisadının ait olduğu İslami hayat görüşü ve onun temel ilkeleri dersin odak noktasını oluşturacaktır.

Bu program İLKE Derneği İslam İktisadi Araştırmaları Merkezi (İKAM) işbirliği ile yürütülmektedir. Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izleniler web sitemizde paylaşılmıştır.

Taha Eğri, lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi İktisat Bölümünde bitirdi. Yüksek lisansını İstanbul Üniversitesinde İktisat Politikası alanında "2000 Sonrası Türk Tarım Politikalarının Değişimi ve Bir Alan Çalışması: Kırklareli Örneği" başlıklı tezi ile tamamladı. 2014-2016 tarihleri arasında George Mason Üniversitesinde misafir araştırmacı olarak bulunan Eğri, halen İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinde araştırma görevlisi olarak çalışmakta ve "Devrimlerin Ekonomi Politikası: Mısır Örneği" başlıklı tez çalışması ile iktisat alanında doktora çalışmalarına devam etmektedir.

► **Hayrettin Nebi Güdekli**

Klasik Kelâm Okumaları:
Basra Mu'tezilesi'nde Bilgi ve Yöntem

► **Ercan Alkan**

Vahdet-i Vücûd Öğretisine Giriş: Temel Metinler

► **Hamdi Çilingir**

Muhtasar-ı Kudûrî Okumaları

► **Rahile Kızılkaya Yılmaz**

Hadis Araştırmalarında Yeni
Eğilimler: İmâm Mâlik ve
Muvatta' Atölyesi

İslam İlimleri

Hayrettin Nebi Güdekli

Klasik Kelâm Okumaları: Basra Mu'tezilesi'nde Bilgi ve Yöntem

Perşembe, 18.00 / 20 Ekim – 8 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

İleri
Arapça

Devam
Zorunlu

Bu seminere katılacak araştırmacıların kelam ve mantık disiplinlerine ilişkin ileri düzeyde bilgi birikimine sahip olması beklenmektedir. Bu seminerde Mu'tezile kelâmcılarından Kâdî Abdülcebbar'ın *el-Muğni fi Evbâbi't-Tevhîd ve'l-Adl* isimli külliyyâtının on ikinci cildi olan *en-Nazar ve'l-Maârifî* üzerinden Basra Mu'tezilesi kelâmında bilgi ve yöntem sorunu işlenecektir. Bilgi sorunuyla ilgili olarak Mu'tezile kelâmcılarının bilen öznenin (*nefs*) neliği, insanın idrak güçlerinin analizi ve bilginin mahiyetiyle ilgili görüşleri tartışılacak; yöntem sorunu ise Mu'tezile kelâmcılarının *mesâilî* kanıtlamada kullandıkları çıkarım (*istidlâl*) biçimlerinin tespiti ve analizi yapılarak işlenecektir. Seminerde Mu'tezile özelinde klasik dönem kelâmının üzerine kurulu olduğu epistemolojik ve metodolojik asılların/ilkelerin sistematik bir şekilde tahlil edilmesi amaçlanmaktadır.

Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izlençe web sitemizde paylaşılmıştır.

Hayrettin Nebi Güdekli, 2005'te Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2008'te Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kelâm Anabilim Dalı'nda hazırladığı "Ebû Hâşim el-Cübbâi'nin Zât-Sıfat İlişkinine Yaklaşımı: Haller Teorisi" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2012 yılı boyunca McGill Üniversitesi Institute of Islamic Studies'te misafir doktora öğrencisi olarak bulundu. 2015'te M. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırladığı "Kelâmın Tümel Bir Disiplin Olarak İnşâsı" teziyle doktorasını tamamladı. Halen Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

▼
DERS

Ercan Alkan

Vahdet-i Vücûd Öğretisine Giriş: Temel Metinler

Pazartesi, 18.00 /17 Ekim – 5 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

İleri
Arapça

İleri
Osmanlıca

Devam
Zorunlu

OKUMA GRUBU

Bu derste İslam düşünce tarihinde, ortaya çıktığı ilk zamanlardan itibaren çeşitli kesimler tarafından hakkında çokça spekülasyon yapılan vahdet-i vücûd öğretisinin, konuyla ilgili tasavvuf literatüründe ön plana çıkmış temel metinler üzerinden incelenmesi hedeflenmiştir. Bu amaç için Abdülganî en-Nablusî'nin İzâhu'l-mağsûd min ma'nâ vahdeti'l-vücû'u ile Cürcanî'nin er-Risâle fi vahdet-i vücûd adlı eserleri seçilmiştir. Derste bu eserler okunarak, sûfilerin vahdet-i vücûd tasavvurları metni merkeze almak sûretiyle irdelenmeye çalışılacaktır. Böylece vahdet-i vücûd meselesinde sûfilerin argümanları, kendi metinlerinden hareketle müzakere edilerek bu argümanlar hakkında değerlendirmeler yapılacaktır.

Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izlençe web sitemizde paylaşılmıştır.

Ercan Alkan, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. "İbnü'l-Arabî'nin Hal' u'n-naleyn Şerhi: Tahkik ve İnceleme" başlıklı doktora çalışmasını aynı üniversite bünyesinde tamamladı. Başlıca çalışma alanları İbnü'l-Arabî ve ekolü, Osmanlı Tasavvuf düşüncesidir. Halen Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde Araştırma Görevlisi olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Hamdi Çilingir

Muhtasar-ı Kudûrî Okumaları

Salı, 18.00 / 18 Ekim – 6 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

İleri
Arapça

Devam
Zorunlu

Bu derste İslam Hukuku alanında Hanefi mezhebi çerçevesinde yazılmış ve sonrasında bir klasik haline gelmiş olan Kudûrî'nin (v. 428/1037) *el-Muhtasar* isimli eserinin "Alış-Veriş (Kitâbü'l-Buyû)" bölümü Meydanî'nin (v. 1298/1881) *el-Lübâb* isimli şerhiyle birlikte okunup tahlil edilecektir. Derste amaç İslam Hukuku'nun ibadât, mumaelât ve ukûbât şeklindeki klasik üçlü tasnifi içerisinde önemli bir yer tutan, hukuk mantığının kavranması ve geliştirilmesinde çok büyük önem haiz ve bugün borçlar hukuku olarak bilinen bir alanda klasik meseleleri tartışma zemini oluşturmaktır. Kudûrî metninin sunduğu klasik kazuistik-meseleci yaklaşım yanında günümüzde bu alanın bir nazariyesini oluşturmaya dönük yazılan birçok eserden biri olan Ali el-Haffî'nin *Ah-kâmu'l-muâmelâtîş-şer'iyye* isimli eseri de ana metne paralel olarak takip edilerek muamelat alanında teorik bir çerçevenin çizilmesine gayret edilecektir. Kudûrî metninin sağladığı alış veriş başlığı altında satım akdinde muhayyerlikler, fasit ve batıl alışveriş, ikale, murabaha ve tevliye, faiz ve selem gibi alt konu başlıkları sayesinde muamelat alanının temeli olacak meselelerin ele alınması hedeflenecektir. Program sonunda katılımcıların İslam borçlar hukukuna dair temel meseleleri hem kazuistik biçimde hem de teorik bir çerçeve içinde tahlil kabiliyeti kazanması arzu edilmektedir.

OKUMA GRUBU

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

Hamdi Çilingir, 2006 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı yıl Marmara Üniversitesi SBE'nde Hadis Bilim Dalında yüksek lisansa başladı ve "Hadis Rivayetinde Fakih Ravinin Rolü" başlıklı teziyle 2008 yılında yüksek lisansını tamamladı. Ardından aynı üniversitede 2008 yılında İslam Hukuku Bilim Dalında doktora başladı. Doktora çalışmasını 2014 yılında "Hanefî Vakıf Hukukunda Gaye Unsuru" isimli teziyle tamamladı. İlgi alanları arasında vakıf hukuku, klasik dönem İslam hukuk metinleri ve son dönem Osmanlı hukuku yer almaktadır.

Rahile Kızılkaya Yılmaz

Hadis Araştırmalarında Yeni Eğilimler: İmâm Mâlik ve Muvatta' Atölyesi

Cuma, 18.00 / 21 Ekim – 23 Aralık 2016 (5 Oturum)

Okuma
Yoğun

Araştırma
Gerekir

Yazım
Gerekir

İleri
İngilizce

İleri
Arapça

Devam
Zorunlu

▼
ATÖLYE

İmam Mâlik ve onun Muvatta' adlı meşhur eseri günümüzde modern tartışmalar bağlamında gerek doğuda batı gerekse batıda pek çok çalışmaya konu edilmiştir. İslami ilimlerin erken dönemine dair meselelerin incelenmesi imkân veren bu mevzu 2016 Bahar dönemine ait "Modern Tartışmalar Bağlamında İmam Mâlik ve Muvatta'" adlı dersin konusunu oluşturmuştur. Söz konusu dersin sonunda, derste ele alınan meselelerin daha geniş bir perspektifte incelenmesi amacıyla katılımcıların, İmam Mâlik'in ilmi kişiliği ve kullandığı yöntemler, Muvatta'ının mahiyeti ve ortaya çıkış süreci gibi mevzulara dair klasik görüş ve oryantalist görüşler çerçevesinde hazırlayacakları makale, tercüme ve literatür incelemelerinden oluşan bir edisyon kitap çalışması planlanmıştır. Planlanan çalışmanın tamamlanması için son tarih Kasım 2016 olarak belirlenmiştir. Bu atölye, katılımcıların belirli aralıklarla bir araya gelerek araştırma konularıyla ilgili bilgi alışverişinde bulunacağı, sunumların gerçekleştirileceği bir ortam sağlayarak planlanan çalışmaların koordineli olarak hazırlanmasına imkân sağlayacaktır. Hâlihazırda 11 kişi olan katılımcı grubuna dâhil olacak İslami ilimler altyapısına sahip nitelikli araştırmacılar da katkılarıyla çalışmanın kıymetini arttıracaktır.

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

Rahile Kızılkaya Yılmaz, Prof. Dr. M. Mustafa el-A'zamî'den Kütüb-i sitte ve Muvatta'ın eş-Şeybânî nüshasının rivâyet icâzetini aldı (2003). Katholieke Universiteit Leuven Faculty of Theology'de bulundu (Belçika, 2006). Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden birincilikle mezun oldu (2006). Marmara Üniversitesi S.B.E.'de "İbn Ebî Hâtim er-Râzî'nin 'İlelü'l-hadis' adlı eserinde Vasledilmekle İletli Saydığı Mürsel Rivâyetler" başlıklı teziyle yüksek lisans eğitimini tamamladı (2008). Bu tez, 2009 Hadis ve Siret Araştırma Ödülü'nü almaya layık görülmüştür. 2011'de Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne araştırma görevlisi olarak atandı. Columbia University City of New York'ta misafir araştırmacı olarak bulundu (2012-2014). "Modern Hadis Tartışmaları Bağlamında Muvatta'daki Mürsel Rivâyetler" başlıklı doktora tezini başarıyla tamamladı (2014). Halen Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde yardımcı doçent olarak çalışmalarına devam etmekte ve Arapça, İngilizce, Almanca bilmektedir.

► **İlker Kömbe**

İslam Siyaset Düşüncesinde
Adalet Dairesi Kavramı

► **Abdurrahman Babacan**

Avrupa-Merkezcilik Okumaları

► **Süleyman Güder**

Erken Dönem İslamcılık Düşüncesi

Siyaset

İlker Kömbe

İslam Siyaset Düşüncesinde Adalet Dairesi Kavramı

Perşembe, 18.00 / 20 Ekim – 24 Kasım 2016 (6 Hafta)

Devam
Zorunlu

▼
DERS

Bu derste, ortaçağlar boyunca İslam-Türk devlet ve toplum düşüncesini anlamak ve yorumlamak için temel referans kaynağı olan adalet dairesi kavramı incelenecektir. Bu inceleme, adalet dairesi kavramının başlangıcından Osmanlı devletinin XVI. yüzyılının sonuna, yani Kınalızade'nin *Ahlâk-ı Alâî* adlı eserine kadar ki dönemi kapsayacaktır. Bu çerçevede, bu dersin konusu, iktisadî, askerî ve içtimai açıdan tarıma ve toprağa bağlı olan, adalet vasıtasıyla devlet ve toplumun birlik, kemal ve sürekliliğini sağlama amacı taşıyan ve meşruiyetini dinden ve hukuktan alan kara devletlerinin siyasi tasavvurlarının formül halinde bir ifadesi olan adalet dairesi kavramıdır. Bu dersin gayelerinden biri, adalet dairesi kavramının türlerini ve bunların kaynaklarını göstermektir. İkinci gaye, adalet dairesi kavramının İslam-Türk siyaset düşüncesine hangi yollarla intikal ettiği ve İslam-Türk düşüncesinde niçin benimsendiği ve nasıl yaygınlık kazandığı sorularına cevap aramaktır. Üçüncü gaye, adalet dairesi kavramının İslam-Türk siyaset düşüncesine ait farklı türdeki eserlerdeki tarihsel sürecinin değerlendirmesini yapmaktır. Dördüncü gaye ise, siyaset düşüncesinin tezahürü olan adalet dairesi kavramının ortaçağ ahlâk felsefesi, Meşşai doğa ve kozmoloji anlayışı ve metafizikle olan ilişkilerini ortaya koymaktır.

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

İlker Kömbe, 1973 yılında İstanbul'da doğdu. 2001 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2004 yılında Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslâm Felsefesi Bilim Dalında "Osmanlı-Türk Düşüncesinde Münazara İlmi ve Abdünnâfî İffet'in Âdâb-ı Gelenbevi Adlı Eseri" başlığıyla yüksek lisansını, 2014 yılında ise yine aynı üniversitenin ve enstitünün aynı bilim dalında "Adalet Dairesinin Teşekkülü ve Temel Kavramları" başlığıyla doktorasını tamamladı. Divân ve Kutadgubilig gibi felsefe ve bilim araştırmaları dergilerinde makaleleri yayımlandı. Seyyid Muhammed Nakib el-Attas'ın Prolegomena To The Metaphysics Of İslâm adlı kitabına dair yaptığı tercüme İslâm Metafizikine Prolegomena adıyla 2016 yılında basıldı. Ağustos 2015'ten bu yana İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Felsefe Bölümü'nde, öğretim üyesi (Yrd. Doç. Dr.) olarak görev yapan İlker Kömbe, siyaset felsefesi, ahlâk felsefesi ve adalet teorisi üzerinde çalışmaktadır.

Abdurrahman Babacan

Avrupa-Merkezcilik Okumaları

Cumartesi, 14.00 / 22 Ekim – 10 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Devam
Zorunlu

Bu okuma grubunda yakın dönemde ortaya çıkmış ve Batı dışı sosyal ve zihinsel bağlamı tek bir kavramsal ve felsefi örgü etrafında şekillendirmeye matuf bir düşünce biçiminin felsefi sorgulaması yapılması hedeflenmektedir. Batı Avrupa merkezli sosyal teorinin, oryantalizmle bütünleşerek aldığı yeni düşünsel form ve bunu özellikle Doğu ve İslam toplumlarına tektipleştirme suretiyle dayatması, 11 Eylül sonrası dünya siyaseti pratiklerinde de okunabilmektedir. Okuma grubu kapsamında; Avrupa merkezci dünya görüşü etrafında örgülenen temel tartışmalar, seçme metinler aracılığı ile yürütülecektir. Sosyal teorinin temel normları, İslamofobyaya, entelektüel hegemonya, terörizm, adil/meşru savaş gibi kavram ve kavram grupları bu okumanın ana başlıkları olarak planlanmaktadır.

OKUMA GRUBU

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

Abdurrahman Babacan, 1983 yılında Malatya'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini İstanbul'da tamamladıktan sonra 2006 yılında Marmara Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümü'nden mezun oldu. 2008'de aynı bölümde Yüksek Lisans derecesini aldıktan sonra, 2015 Haziranı'nda Marmara Üniversitesi İngilizce Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'nda doktorasını tamamladı. Marmara Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Enstitüsü'nde araştırma görevliliğinin ardından, şu anda İstanbul Medipol Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünde yardımcı doçent olarak görev yapmaktadır. 2011 yılında Pınar Yayınları'ndan "11 Eylül: Tarihsel Dönüşümün Analizi"; 2012 yılında yine Pınar Yayınları'ndan 3 ciltlik "Binyılın Sonu, 28 Şubat"; 2013 yılında MAZLUMDER'den yayımlanan "Araf'ta Bir Toplum: Arakan"; ve 2014 yılında, Ömer Miraç Yaman ile birlikte, Pınar Yayınları'ndan "Kuşku Çağından Uygur Barbarlığı" kitaplarının editörü olan Babacan; iktisat felsefesi, küresel ekonomi politik, siyaset felsefesi, siyaset teorisi ve uluslararası ilişkiler teorileri alanlarında çalışmalarını sürdürmektedir.

Süleyman Güder

Erken Dönem İslamcılık Düşüncesi

Çarşamba, 18.00 / 19 Ekim – 7 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Devam
Zorunlu

OKUMA GRUBU

İslamcılık tartışmaları Türk siyasal hayatında belli dönemlerde alevlenen belli dönemlerde sönmüş tartışmalara sahne olmaktadır. Bunun her zaman ülkenin siyasi gündemiyle doğrudan bir ilişkisi olduğu aşikârdır. Yeter miktarda olmasa ülkemizde İslamcılık üzerine dersler, seminerleri, konferanslar vb. etkinlikler yapılmaktadır. Fakat bir ideoloji olarak İslamcılığın doğuşu, kökenleri ve serencamına dair çalışmalara sık rastlanılmamaktadır. Bu okuma grubunda İslamcılık fikrinin ortaya çıkışına zemin hazırlayan meşrutiyetten cumhuriyete (19. yy'ın başlarından 20. yy'ın ortalarına) kadar olan dönemde İslamcı düşünürlerin yazmış oldukları eserler okunup tartışılacaktır. Böylece tartışmalardaki temel alanların değişim ve süreklilik bağlamında takip edilmesi mümkün olacaktır. Programın sonunda katılımcıların güncel İslamcılık tartışmalarının kökenine dair bir bakış açısına sahip olması hedeflenmektedir.

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

Süleyman Güder, lisans eğitimini Bilgi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünde 2008 yılında tamamladı. Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler bölümünden "A Comparative Analysis of the Foreign Policy Perspectives in Two Latin American States: Brazil and Venezuela in the Twenty-First Century" başlıklı teziyle yüksek lisans derecesi aldı. Dünya Siyaseti, Latin Amerika Siyaseti, Türk Dış Politikası, Güncel Ortadoğu Siyaseti ve Sosyal Hareketler konularında araştırmalar yapan Güder, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölü-münden 2016 yılında "Hıristiyan ve İslami Kurtuluş Teologlarının Öze Dönüş Mücadelesi: Karşılaştırmalı Bir Analiz" başlıklı teziyle doktorasını tamamladı.

► **Ali Satan**

Türkiye Tarih Yazıcılığında
İstiklal Harbi

► **Ertuğrul Ökten**

Babürlü Tarihi Okumaları

► **Abdülkadir Macit**

Muhammed Hamidullah Tarihçiliği Atölyesi

► **Ertuğrul Ökten**

Yazmalarla 13-15. Yüzyıllar
Anadolu Entelektüel Tarihi:
Sivas, Tokat, Konya

Tarih

Ali Satan

Türkiye Tarih Yazıcılığında İstiklal Harbi

Çarşamba, 18.00 / 19 Ekim – 7 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Yazım
Gerekir

İleri
İngilizce

Devam
Zorunlu

OKUMA GRUBU

İstiklal Harbi'nin üzerinden yaklaşık 100 yıl geçmiş olmasına rağmen hakkında araştırmalar ve tartışmalar devam etmektedir. Bu derste tarih yazıcılığımızda 100 yıllık İstiklal Harbi birikiminin değerlendirilmesi, isim ve kavramlaştırma çabaları, resmi ve gayri resmi yaklaşımlar ele alınacaktır. Özellikle islamcı çevrelerin bu döneme ilişkin eleştirileri kişi ve dönemler itibarıyla incelenecektir. Ayrıca 100 yıllık süreç içinde İstiklal Harbi'ne yönelik resmi söylem, milliyetçi ve sol tarih yazıcılığında İstiklal Harbi'nin konumlandırılması incelenecektir. Ayrıca katılımcılara İstiklal Harbi'nin tartışılan kimi yönleri hakkında birer bildiri hazırlamaları için yardımcı olunarak dönem sonunda tertip edilecek olan İstiklal Harbi Meseleleri başlıklı çalıştayda bildirimlerini sunmaları istenecektir. Bu hedef doğrultusunda katılımcıların seçecekleri konular etrafında ciddi okumalar yapacaklardır.

Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izlenimler web sitemizde paylaşılmıştır.

Ali Satan, Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi. Osmanlı'dan Cumhuriyete geçiş süreçleri ile ilgili çalışmaktadır. Bazı Kitapları; Türk ve İngiliz Belgelerinde Halifeliğin Kaldırılışı, Son Halife Abdülmecid Efendi, İngiliz Yıllık Raporlarında Türkiye 1920-26 (VI cilt), İstanbul'un Yüzyılı, 100 Soruda Birinci Dünya Savaşı, 100 Soruda Çanakkale Muharebeleri (Z.Kurşun ile), Milli Tarihin İnşası (A.Şimşek ile), Tanıkların Diliyle Kıbrıs Olayları (1955-1983) (E. Şentürk ile). Bazı Belgesel Metinleri; Bekle Beni Vatan, Osmanlı'da Ulaşım, Dünden Yarına Kıbrıs, Kitapla Bir Ömür: Mehmed Niyazi.

Ertuğrul Ökten

Babürlü Tarihi Okumaları

Pazartesi, 17.00 / 17 Ekim – 05 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Yazım
Gerekir

İleri
İngilizce

İleri
Arapça

İleri
Farsça

Devam
Zorunlu

Bu okuma grubunda Babürlü hükümdarları merkezli üretilen bazı metinleri okunacak ve tartışılacaktır. Bu metinler şunlardır: Babürname, Ekbername, Hümayunname, Tarih-i Selim Şah. Programın amacı, Babürlü tarihine aşinalık kazanmak, bu tarihin problemlerine bir giriş yapmak ve başka tarih alanlarıyla (öncelikle Osmanlı tarihi) nasıl karşılaştırılabileceğini düşünmek, olarak özetlenebilir. Bu amaçların arkasında yatan varsayım Babürlü tarihinin kendi başına anlaşılma değer zenginlikte bir tarih olduğu ve başka tarih alanları ile karşılaştırmalı olarak düşünüldüğünde tarihsel süreçler, olaylara ışık tutabileceğidir. Okumalar boyunca yönetim elitinin kompozisyonu ve değişmesi, yönetim elitinde kadınlar, farklı bir coğrafyanın algılanışı, kültürel değişim, Babürlü idaresinin kuruluşu, vs. temalarına odaklanılacaktır. Grubun ilgisine göre yeni konular eklenebilir. Her hafta 50-150 sayfa arası okuma gerçekleşmesi planlanan programda, katılımcıların her hafta bir sayfalık okuma notu hazırlamasını ve tartışmaya bununla gelmesini beklenmektedir. Babürlü Tarihi Okumaları'nın sonunda katılımcıların tarihsel ufkunun genişlemesi ve yeni araştırma sorularının ortaya çıkmasını hedeflenmektedir.

OKUMA GRUBU

Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izlenimler web sitemizde paylaşılmıştır.

Ertuğrul Ökten, 1971'de İstanbul'da doğdu. Lise eğitimini Nişantaşı Anadolu Lisesi'nde, lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nde, yüksek lisans eğitimini Bilkent Üniversitesi Tarih Bölümü'nde ve doktora eğitimini Şikago Üniversitesi Tarih Bölümü'nde tamamladı. Doktora tezi Mol-la Cami (ö. 1492) ve entelektüel misyonu hakkındadır. Illinois Devlet Üniversitesi Tarih Bölümü'nde Ortadoğu, İslam, Osmanlı tarihi alanlarında ders verdi (2005-2007). 2008-2011 yılları arasında Sabancı Üniversitesi'nde Osmanlıca okutmanı olarak, 2009-2011'de Bahçeşehir Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları Merkezi'nde araştırmacı olarak görev yaptı. Bu süreçte gelişen entelektüel tarih ilgisini 2011-2013 yıllarında IMPACT araştırma projesinde (Oxford Üniversitesi) devam ettirdi. 2013 yılından beri T.C. İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Tarih Bölümü'nde çalışmaktadır.

Abdülkadir Macit

Muhammed Hamidullah Tarihçiliği Atölyesi

Pazartesi, 18.00 / 17 Ekim – 19 Aralık 2016 (10 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Yazım
Gerekir

İleri
İngilizce

İleri
Arapça

Devam
Zorunlu

ATÖLYE

Bu atölye çalışmasında, daha önce pek çok cihetinin gün yüzüne çıkarıldığı Muhammed Hamidullah'ın Tarihçiliğini belli başlı başlıklar muvacehesinde ele alınacaktır. Bu başlıklar arasında şunlar yer almaktadır: Muhammed Hamidullah'ın Bir Tarihçi Olarak Hayat Gayesi, Tarihçi Olarak Ayırt Edici Özellikleri, Tarih-yazıcılığı Yöntemi (Nitel ve nicel olarak), İslam Tarihi ve Siyer Yazımındaki Yeri ve Önemi, Etkilendiği Kaynaklar (Şahıs, Ekol. . .), İslam Tarihi ve ve Siyer'e Odaklanma Saikleri, Eleştirilen ve Takdir Edilen Yönleri, Etkileri (Şahıs, fikriyat. . .), Yaşadığı Psikolojik Vakıalar. Bu atölyede Muhammed Hamidullah'ın bütün eserleri okunacak ve tahlilleri yapılacak, daha sonra mezkûr konular çerçevesinde makaleler yazılacaktır. Bu sayede Muhammed Hamidullah'ın ülkemizde de otorite olan İslam Tarihçisi olarak ayırt edici özellikleri ortaya konulmaya, genç akademisyenlere ve ilim dünyasına tarihçiliği takdim edilmeye çalışılmış olacaktır.

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

Abdülkadir Macit, lisans eğitimini 2004 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Aynı sene başladığı İslam Tarihi ve Sanatları bölümündeki yüksek lisansını "Başbakanlık Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında XIX. Yüzyıl Osmanlı-Hokand Hanlığı Münasebetleri" adlı teziyle tamamladı. 2010'da yine aynı bölümde başladığı doktora eğitimini ise "Şeybâni Hanlığı (1500- 1599)" başlıklı tezi ile nihayete erdirdi. Hâlihazırda Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Siyer-i Nebi ve İslam Tarihi alanında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. İlahiyat Fakültesi'nin yanı sıra İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi mezunu olan Macit'in Atherî Muslihiddin Mustafa Efendi (İlke, 2016) ve Şeybâni Özbek Hanlığı (Nobel, 2016) serlevhali iki kitabı ve çeşitli kitap ve dergilerde yayınlanmış makaleleri vardır.

Ertuğrul Ökten

Yazmalarla 13-15. Yüzyıllar Anadolu Entelektüel Tarihi: Sivas, Tokat, Konya

Cuma, 19.00 / 21 Ekim – 9 Aralık 2016 (8 Hafta)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Yazım
Gerekir

Temel
İngilizce

Temel
Arapça

Devam
Zorunlu

Bu atölye daha önce düzenlenmiş olan dört Erken Dönem Osmanlı / Anadolu Entelektüel Tarihi atölyesinin devamıdır. Amacı: yazma üretimini, düşünce dünyasının bir yansıması olarak kabul ederek belli başlı merkezlerde üretilen eserleri tespit edip değerlendirmek ve 13-15. yüzyıllar arasında Anadolu entelektüel tarihinin bir resmini çizmeye çalışmaktır. Daha önceki dört atölye Osmanlılar ve Cemaleddin Aksarayi'ye odaklanmıştı. Bu atölye Osmanlılar'ın ötesinde Anadolu'ya daha genel bakışla yaklaşma girişiminin ilk aşamasıdır. İlk aşama olduğu için 8 haftalık bir atölyede ele alınması mümkün olan üç merkez, Sivas, Tokat, Konya ile sınırlandırılmıştır. Bu üç merkezde de incelenmeye değer bir yazma üretimi görülmektedir. Atölyede bu üç merkezde üretilen yazmalar konularına göre sınıflandırılacak, yazarları ve eserleri üzerine okuma ve araştırma yapıp, son olarak ortaya nasıl bir bütüncül tablo çıktığı anlaşılmasına çalışılacaktır. Katılımcıların toplantılara kendilerine sağlanan yazma seçkileri üzerine çalışarak ve bunları anlamlandırmaya yardımcı olacak ikinci literatür okumalarını yaparak gelmeleri gerekmektedir. Her bir merkez için ilk toplantı katılımcılara dağıtılmış olan yazmaların tartışılması şeklinde olacaktır. Bundan sonra notlar, gözlemler ve düşüncelerin rapor haline getirilmesi beklenmektedir. İzleyen toplantıda bu raporlar, tek bir metine dönüşmesi amacıyla işlenecektir. Bu çalışmanın sonucunda henüz yazılmamış olan Anadolu entelektüel tarihine elimizdeki somut tarihsel dökümanlar olan yazmaları kullanarak küçük bir katkı yapabilmek ve yazmaların ortaya çıktıkları bağlamlar üzerine düşünerek dönemin kültürel, dini, siyasi dinamiklerine daha yakından bakabilmek hedeflenmektedir.

▼
ATÖLYE

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

Ertuğrul Ökten, 1971'de İstanbul'da doğdu. Lise eğitimini Nişantaşı Anadolu Lisesi'nde, lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nde, yüksek lisans eğitimini Bilkent Üniversitesi Tarih Bölümü'nde ve doktora eğitimini Şikago Üniversitesi Tarih Bölümü'nde tamamladı. Doktora tezi Molla Cami (ö. 1492) ve entelektüel misyonu hakkındadır. Illinois Devlet Üniversitesi Tarih Bölümü'nde Ortadoğu, İslam, Osmanlı tarihi alanlarında ders verdi (2005-2007). 2008-2011 yılları arasında Sabancı Üniversitesi'nde Osmanlıca okutmanı olarak, 2009-2011'de Bahçeşehir Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları Merkezi'nde araştırmacı olarak görev yaptı. Bu süreçte gelişen entelektüel tarih ilgisini 2011-2013 yıllarında IMPACT araştırma projesinde (Oxford Üniversitesi) devam ettirdi. 2013 yılından beri T.C. İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Tarih Bölümü'nde çalışmaktadır.

► **Lütfi Sunar**

Klasik Toplum Teorisi: Mukaddime Okumaları I

► **Mustafa Tekin**

İslam Düşüncesinde Bir Sosyal
(B)ilim Kavramı olarak Adalet

Toplum

Lütfi Sunar

Klasik Toplum Teorisi: Mukaddime Okumaları I

Pazartesi, 18.00 / 17 Ekim – 19 Aralık 2016 (10 Hafta)

Okuma
Yoğun

Yazım
Gerekir

Devam
Zorunlu

Bugün Türkiye’de entelektüel/akademik camia İbn Haldun ismine ciddi bir yakınlık kesbetmiştir. Çeşitli vesilelerle, sosyologlar, iktisatçılar, tarih felsefecileri, benzer şekilde gelenekçiler, liberaller, Marksistler ve Arap milliyetçileri İbn Haldun’un kendilerinden olduğunu iddia etmişleridir. Öte yandan İbn Haldun hakkında karşılaştırmalı çalışmalar yapmak neredeyse bir gelenek haline almıştır. Onun fikirleri önde gelen modern sosyal bilimcilerin fikirleriyle karşılaştırılmış ve ilmi çalışmaları batılı bilimlerle ilişkilendirilmeye çalışılmıştır. Bunun neticesinde onun Mukaddime’si pek çok ilmin ve kavramın öncülü olarak ilan edilebilmiştir. Gerçekte böyle karşılaştırmalar, bu eserdeki fikir, model ve teorilerin anlaşılmasına farklı boyutlar katsa da bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. Bu sorunlardan en önemlisi İbn Haldun’u bugünün gündemi içerisine yerleştiren anakronik bir okuma biçimidir. Hâlbuki İbn Haldun’u değerli kılan ve eserlerini yüzyılları aşan bir klasik haline getiren tam da onun çağının bir tanığı ve vaktinin adamı olmasıdır. Ayrıca o eserlerini bir ilmi gelenek ve sistematik bir birikimler ağı içerisinde vermiştir ve dolayısıyla ancak bu çerçevede anlaşılabilir. Bu derste Mukaddime’deki temel kavramlar çerçevesinde günümüz sosyal, siyasal ve iktisadi meselelerini ele alabilecek bir eleştirel okuma çabası söz konusu olacaktır. Derste katılımcılarından ele alınan kavramları farklı alanlarda güncel sorunlara uyarlayacak ödev çalışmaları gerçekleştirmeleri beklenmektedir.

OKUMA GRUBU

Program öncesinde gerekli görülen okumalar ve haftalık izlençe web sitemizde paylaşılmıştır.

Lütfi Sunar, lisans eğitimini 2002 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Ekonomi bölümlerinde tamamladı. 2010 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde “*Karl Marx ve Max Weber’in Doğu Topluluklarına Yaklaşımları*” başlıklı teziyle doktorasını tamamladı. Sosyolojik teori, sosyoloji tarihi, şarkiyatçılık alanında çalışmalarda bulunan Lütfi Sunar, hâlen İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Sunar’ın *Marx ve Weber’de Doğu Toplulukları* ve *Türkiye’de İş Ortaklıkları, Marx an Weber on Oriental Societies: In the Shadow of Western Modernity* adlı yayımlanmış üç telif kitabı ve çok sayıda editörlüğünü yaptığı kitap bulunmaktadır.

Mustafa Tekin

İslam Düşüncesinde Bir Sosyal (B)ilim Kavramı Olarak Adalet

Salı, 18.00 / 18 Ekim - 20 Aralık 2016 (Atölye iki haftada bir gerçekleşecektir)

Okuma
Yoğun

Tartışma
Yoğun

Yazım
Gerekir

Temel
İngilizce

Temel
Arapça

Devam
Zorunlu

ATÖLYE

İslam Düşüncesinde Sosyal Bilimler atölyesi, aslında 2015 Güz döneminde İslam Düşüncesinde Sosyal Bilimler ismiyle ve seminer programı ile başladı. İlk iki dönem İslam düşüncesine dair temel kavramlar üzerine analiz yapılması; sonraki dönem ise temel metinlerde okuma yapılması öngörülmüştü. Fakat 2016 Bahar döneminde bu programın katılımcılarla görev dağılımı yapılarak bir atölyeye dönüştürülmesi kararlaştırıldı ve örnek bir kavram üzerinden ilenilmesi için “adalet” kavramı seçildi. Bununla temelde “adalet” kavramının batı’da ve İslam düşüncesinde nasıl ele alındığının ortaya koyulması; ancak özde İslam düşüncesinin ve bugünün temel ihtiyaçları doğrultusunda bir adalet düşüncesinin ortaya koyulması hedeflenmektedir. Araştırma İslam ve batı düşüncesi ile İslam’ın temel metinleri üzerinden sürdürülmektedir. Bu çalışmanın neticesinde, İslam düşüncesinde adalet konulu edisyon bir çalışmanın ortaya çıkması hedeflenmektedir.

Program izlencesi web sitemizde paylaşılmıştır.

Mustafa Tekin, 1968 yılında Konya’da doğdu. 1991 tarihinde Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 1995’te Selçuk Üniversitesi SBE Din Sosyolojisi bilim dalında “*Mevlâna Celâleddin Rûmî’nin Eserlerinde Din ve Toplum*” isimli teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2003 yılında “Türkiye’de Aydın Kadınlara Göre Din ve Kadın” isimli teziyle doktor oldu. 2004 yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesine Yardımcı Doçent olarak atandı. 2006-2007 öğretim yılı içinde İngiltere’de York Üniversitesi Centre For Women’s Studies’de “*A Comparative Study on the Freedom of Women in the Context of Religion-The Cases of Turkey and England*” (Din Bağlamında Kadın Özgürlüğü Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma-Türkiye ve İngiltere Örnekleri) konusunda doktora sonrası araştırma yaptı. 2009 yılında doçent; 2014 yılında profesör oldu. Halen İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde Din Sosyolojisi A.B.D. başkanı ve öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Yayımlanmış 11 kitabı, makaleleri, yurtiçi ve yurtdışında sunulmuş bildirileri vardır.

SIKÇA SORULAN SORULAR

İLEM'e ilk kez başvuru yapıyorum, bu kabulümü etkiler mi?
Hayır, etkilemez.

Başvurular Nasıl Gerçekleşiyor?

Başvurular, yalnızca basvuru.ilem.org.tr/ihstias adresinden yapılmaktadır.

Başvuru Sonrası Değerlendirme Süreci Nasıl İşliyor?

Başvurduğunuz programın şartlarına göre ilgili çalışma grubu tarafından ön değerlendirme yapıldıktan sonra başvuru yaptığınız programa kabul edilip edilmediğiniz size bildirilecektir.

Programa herkes başvurabilir mi?

Başvuru formunda bulunan şartları taşıyan lisans eğitimini tamamlamış veya lisansüstü eğitimine devam eden kişiler programa başvurabilirler.

Başvurum ne zaman geçersiz kabul edilir?

Gerekli bilgilerin eksik ve yanlış girilmesi; dönem içerisinde üçten fazla programa başvuru yapılması; programı tercih gerekçesi ve çalışmalarına dair bilgilerin girilmemesi başvurunuzu geçersiz kılar. Başvuru formunda bulunan şartları taşımadığı tespit edilenler, programa kabul edilmezler.

İLEM İhtisas programlarına katılım ücretli midir?

Programlarımızda herhangi bir ücret talep edilmez.

Program sonunda katılım belgesi ya da sertifika verilmekte midir?

Talep edildiği takdirde, katıldığınız programlara ilişkin bir belge verilebilir. Ancak, çalışmaların hiç birinde herhangi bir sertifikanın verilmesi söz konusu değildir.

Başvuru Sonucunu Nasıl Öğrenirim?

Başvuru sonuçları sms veya e-posta aracılığıyla bildirilecektir.

